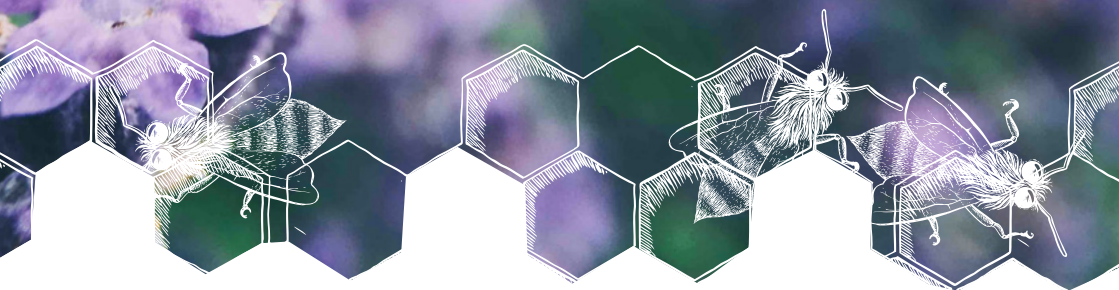

MÉHÉSZETI FOGLALKOZÁS

nébih

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Mezőgazdasági
Vidékfejlesztési Alap

A VIDÉKI TÉRSÉGEKBE BERUHÁZÓ EURÓPA

Nébih Fajtakísérleti Állomásainak bemutató üzemi programja és fejlesztése

*Bemutató üzemi célok a megvalósulási
helyszínek függvényében:*

Tordas	kertészeti (zöldség, gyümölcs) fajok, szántóföldi és üvegházi termesztési körülmények, ökológiai gazdálkodásra alkalmas fajták vizsgálata
Pölöske	kertészeti (gyümölcs) fajok vizsgálata
Székkutas	szántóföldi fajok vizsgálata
Monorierdő	erdészeti fajok vizsgálata, fajtakitermesztés, burgonya rezisztenciavizsgálat

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (továbbiakban: Nébih) Mezőgazdasági Genetikai Erőforrások Igazgatósága végzi a fajtaelismeréshez szükséges vizsgálatokat és a fajtakitermesztést (posztkontroll vizsgálat). A hazánkban elismert fajták az Európai Unió egész területén szaporíthatók és forgalmazhatók.

A fajtakísérleti állomások az ország fontosabb termőterületein helyezkednek el. A fajtakísérleteket a hazai és nemzetközi jogszabályokban foglaltak figyelembevételével, egységes módszertan alapján végezzük.

A fajtakísérleti és fajtakitermesztő állomások modernizálásával, olyan növényfajtakísérleteket lehet végezni, melyekkel limitálhatóak a mezőgazdasági termesztés bizonytalanságából adódó negatív hatások,

növelhető a termésbiztonság, valamint a növényi kórokozók, kártevőkkel szembeni ellenállóképesség. A gazdálkodók olyan innovatív ismereteket, növénykultúrákat (fajtákat), környezetvédelmi megoldásokat ismerhetnek meg, amelyek alkalmazása révén optimalizálhatják a termelést, csökkenthetik a szennyezőanyag kibocsátást, valamint eredményesen alkalmazkodhatnak a fenntartható fejlődés feltételeihez.

A Székkutasi állomás 60,57 ha földterülettel rendelkezik Csongrád-Csanád vármegyében

Nagyon jó minőségű, 30-35 Ak értékű, mészlepedékes csernozjomtalaj, igen magas foszfor- és káliumtartalommal, Arany-féle kötöttségi szám: 45-50. Az állomáson szántóföldi fajok vizsgálata történik.

Bemutató üzemi látogatási programok:

1. GÉV vizsgálatok bemutatása
2. Kalászosok bemutatása
3. Kalászosok rezisztenciája „1. séta”
4. Kalászosok rezisztenciája „2. séta”
5. Kísérleti eredmények használata
6. Kórtani bemutató
7. Kukorica és cirok fajtabemutató
8. **Méhészeti foglalkozás**
9. Olajos növényfajok és nem kalászos gabonafélék nyári szemléje
10. Olajos növényfajok és nem kalászos gabonafélék tavaszi szemléje
11. Olajos növényfajok őszi szemléje
12. Székkutasi állomás bemutató program

A méhészethez kapcsolódó jogszabályok rövid áttekintése

15/1969. (XI. 6.) MÉM rendelet: a méhészetről

1. § A méhészkedést a vonatkozó külön (állategészségügyi, növényvédelmi stb.) jogszabályok megtartásával erre alkalmas területen mindenki szabadon gyakorolhatja.

2. § 2) Méhészetet közös használatú épülettől és a szomszéd ingatlanoktól 4 méter, használatban levő utaktól (közúttól, saját használatú úttól) pedig az út mellettti vízvezető árok külső szélétől számított

10 méter távolságon túl szabad csak elhelyezni. A saját használatú út tulajdonosa (használója) az út ideiglenes lezárása esetén az úton és az út mentén a letelepedést engedélyezheti.

(3) Ha a szomszéd ingatlanától való 4 méter távolságot megtartani nem lehet, a méheknek ellenkező irányban vagy – legalább 2 méter magas, tömör (deszka stb.) kerítés vagy élő sövény létesítésével – a magasban való kirepülését kell biztosítani.

4. § Vándoroltatás: a méhcsaládoknak az állandó telephelyről méhlegelő kihasználása, illetőleg megporzás céljából történő ideiglenes elszállítása, kivéve a rajnak vagy az anyának erre szolgáló ládában való szállítását.

5. § (1) Vándorméhészetek telepítése re: az alábbi (2) – (4) bekezdéseknek a rendelkezései irányadók.

(2) Államilag ellenőrzött anyanevelő és pároztató telephez 5 km-es körzetben belül méhcsaládokkal letelepedni csak a telepvezető engedélyével szabad.

(3) Utak közelében történő letelepedés esetén a méhlikásokat úgy kell elhelyezni, hogy azok kijáró nyílásai az úttal ellentétes irányban legyenek. Az úton a méhésztől jobbra és balra 50–60 méter távolságra, jól látható helyen „Vigyázat, méhek!” felirattal figyelmeztető táblát kell elhelyezni.

(4) Vándorméhészetet 20 családnál nagyobb állandó méhésztől csak legalább 200 méter távolságra szabad elhelyezni. Ettől a szabálytól azonban az érdekeltek megegyezéssel eltérhetnek.

70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet: a méh-állományok védelméről és a mézelő méhek egyes betegségeinek megelőzéséről és leküzdéséről

Fogalommeghatározások: 1. §:

1. **Méhészet:** egy telephelyen méhlikásban (fatönkben, kasban, kaptárban, szállítható-, vontatható, stabil méhesházban) tartott méhcsaládok és tartozékaik összessége.
2. **Méhcsalád:** a méhlikáson belül, egy légtérben együtt élő anya, kifejlett méhek és a fiasítás.

3. **Méhraj:** a méhcsalád természetes szaporodása vagy mesterséges szaporítása révén keletkező, fiasítás nélküli, kisebb egyszámú méhcsalád.
4. **Méhegészségügyi felelős:** a hatósági állatorvos méhegészségüggyel kapcsolatos munkáját segítő, megfelelő méhészeti ismeretekkel rendelkező személy. A méhegészségügyi felelős megbízatására vonatkozó szabályokat és a feladatait e rendelet 5. és a 6. §-a tartalmazza.

Általános előírások

2. § (1) Az újonnan kezdett méhészkedést (méhtartást) a tevékenység megkezdésétől számított nyolc napon belül kell bejelenteni a méhek tartási helye szerint illetékes települési önkormányzat, fővárosban a kerületi önkormányzat jegyzőjénél, aki a méhészt nyilvántartásba veszi. Ha a méhek állandó tartási helye nem a méhészlakóhelyével összefüggő területen (udvarban, kertben stb.) van, a méhész köteles a méhek tartási helyén egy legalább 40×30 cm nagyságú táblán a nevét, a méhészet tenyészetkódját és a telefonszámát jól látható módon feltüntetni.

(2) Ha a méhész a méhészkedést (méhtartást) nem kívánja folytatni, úgy azt legkésőbb nyolc napon belül bejelenti a méhek tartási helye szerint illetékes települési önkormányzat, fővárosban a kerületi önkormányzat jegyzőjénél, aki a méhészt a nyilvántartásból törli.

A méhegészségügyi felelős megbízatása és feladatai

6. § (1) A méhegészségügyi felelős köteles:

- a. bejelentési kötelezettség alá tartozó betegség gyanúja, illetve jogszabályban meghatározott egyéb esetben a hatósági állatorvosnak jelentést tenni és a továbbiakban az ő utasításai szerint eljárni;
- b. a hatósági állatorvos utasításait követve közreműködni a méhbetegségek felszámolásában;
- c. elvégezni e jogszabály által előírt vizsgálatokat (monitoring, vándoroltatási);
- d. elkészíteni a vizsgálatokkal kapcsolatos előírt kimutatásokat;
- e. részt venni a vármegyei kormányhivatal által szervezett továbbképzéseken;
- f. közreműködni a méhek mérgezésével kapcsolatos eljárásban, különös tekintettel a mérgezés gyanúja esetén a mintavételben.

(2) A méhegészségügyi felelős díjazását, költségeinek megtérítését külön jogszabály tartalmazza.

A méhek szállítása és vándoroltatása

8. § (1) A méheket – beleértve az anyát és a fiasítást is – állandó tartási helyükről átköltözés, vándoroltatás vagy elidegenítés esetén hét napnál nem régebbi, a 2. számú melléklet alapján kiállított egészségügyi igazolással szabad kivinni. Az igazolás a kiállítástól számított hét napig, méhek folyamatos vándoroltatása esetén annak egész időtartamára érvényes. Az igazolás – ha jogszabály másképpen nem rendelkezik – az illetékes méhegészségügyi felelős állítja ki.

(2) Az egészségügyi igazolás kizárólag kedvező eredményű vizsgálat esetén állítható ki. A vizsgálatot a méhegészségügyi felelős folytatja le.

9. § (1) A méhek kiszállítását a kiszállítást megelőző, beszállítását annak megtörténet követő hetvenkettő órán belül be kell jelenteni a települési önkormányzat, fővárosban a kerületi önkormányzat jegyzőjének. Kiszállítás esetén a bejelentést a 4. számú melléklet alapján kiállított nyomtatványon kell teljesíteni személyesen, vagy annak ajánlott levélként vagy elektronikus úton történő megküldésével.

(2) Vándoroltatás során a méhek csak olyan helyre telepíthetők, amely nem áll községi zárlat alatt.

(3) A vándoroltatás befejezése után a méhészk köteles a hazatelepülését a hatósági állatorvosnál és a jegyzőnél hetvenkettő órán belül bejelenteni.

16/2001. (III. 3.) FVM rendelet a Mezőgazdasági Biztonsági Szabályzat kiadásáról

4.22. Méhészetre vonatkozó rendelkezések.

4.22.1. A méhszúrásra érzékeny, allergiás személyeket méhészetben nem szabad foglalkoztatni.

4.22.2. A méhek kezelése alkalmával egyéni védőeszközöket és védőruházatot (arcvédő sisak, kesztyű, füstölő stb.) kell használni.

4.22.3. A vándorlás megkezdése előtt a röpi-nyílásokat biztonságosan le kell zárni.

4.22.4. Vándorlaskor a méhészethez a technológiai műveletek végzéséhez szükséges eszközökön kívül megfelelő szerszámokat, valamint a 4.22.2. pontban meghatározott védőeszközöket és a kiszabadult méhek

megfékezésére szolgáló eszközöket kell biztosítani.

4.22.5. A kaptárak járművön történő szállításkor elmozdulás és leesés ellen rögzítettek legyenek.

4.22.6. Vándoroltatáskor feltűnő helyen és módon jelezni kell a méhek jelenlétét.

8.1. Fogalommeghatározások.

8.1.70. Vándor méhes-ház: olyan méhesház különleges felépítményű közúti jármű, amelynek a felépítménye kizárólag méhek, valamint méhészeti felszerelések (technológiai- és védőeszközök) elhelyezésére és szállítására szolgál.

A NÖVÉNYVÉDELEMHEZ KAPCSOLÓDÓ JOGSZABÁLYOK RÖVID ÁTTEKINTÉSE

89/2004. (V. 15.) FVM rendelet a növényvédő szerek forgalomba hozatalának és felhasználásának engedélyezéséről, valamint a növényvédő szerek csomagolásáról, jelöléséről, tárolásáról és szállításáról

Általános rendelkezések

1. § (1) E rendeletet a növényvédő szer hatóanyagok, valamint a növényvédő szerek, védőanyagok, kölcsönhatás-fokozók, segédanyagok, hatásjavítók, növényvédő szerek nem minősülő növényvédelmi hatású termékek, növényvédelmi célú eszközök és anyagok forgalomba hozatalának és felhasználásának engedélyezésére, valamint a növényvédő szerek csomagolására, jelölésére kell alkalmazni.

43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet: a növényvédelmi tevékenységről

Értelmező rendelkezések

1. § E rendelet alkalmazásában:

4a. méhkímélő technológia: növényvédő szerek a házi méhek napi aktív repülési idejét követően – legkorábban a csillagászati naplemente előtt egy órával – megkezdett, legfeljebb 23:00 óráig tartó kijuttatása.

Különleges alkalmazási előírások

9. § (2) Növényvédő szeres permetezés 4 m/s szélességgig, levegő rásegítéses kijuttatási vagy légbeszívásos permet-cseppképzési technikával 6 m/s szélességgig végezhető. Hideg és meleg ködképzés esetében 2 m/s-nál nagyobb szélességnél, növényvédő szeres kezelés nem végezhető.

A környezet és természet védelme

15. § (1) Tilos gazdasági növényt méhekre kifejezetten kockázatos növényvédő szerrel kezelni

- a virágbimbó fésülésétől a virágszirmok lehullásáig terjedő időszakban (a továbbiakban: virágzás);
- ha a gazdasági növényt a méhek bármely okból – különösen mézharmat jelenléte miatt – látogathatják; vagy
- ha a táblát vagy annak környékét méhek számára vonzó növények borítják.

(2) A gazdasági növényt az (1) bekezdésben foglalt esetekben

- méhkímélő technológia alkalmazásával méhekre mérsékelt kockázatos növényvédő szerrel – feltéve, hogy az adott növényvédő szer engedélykirata a méhkímélő technológia alkalmazását lehetővé teszi – vagy
- nem jelölésköteles növényvédő szerrel lehet kezelni.

(4) A növényvédő szerrel végzett növényvédelmi munka következményeként vélelmezett méhelhullást a méhészt az észlelést követően haladéktalanul köteles bejelenteni az elhullás helye szerint illetékes vármegyei kormányhivatalhoz.

Dróntörvény ismertetése mint modern kori technológia

Ezzel kapcsolatban a LEGTER.HU oldalon jelent meg a címben foglalt témakörre vonatkozó, a jogszabály értelmezését bemutató írás (<https://legter.hu/blog/dron-torveny-erthetoen-szakertoktol/>).

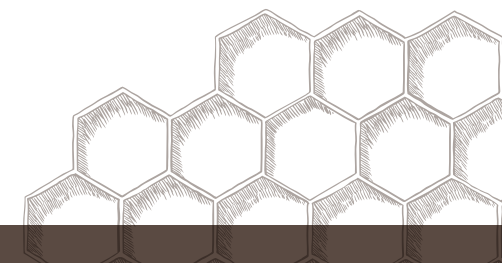
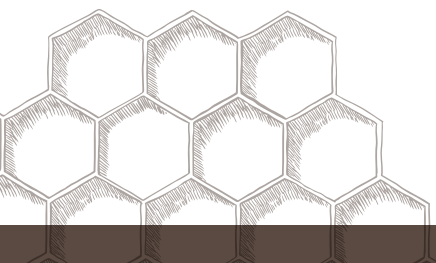
1995. évi XCVII. törvény a légiközlekedésről

Magyarország légterében végzett repülések szabadsága, a légiközlekedésnek és az azzal összefüggő egyéb tevékenységnek, a légiközlekedés biztonságának, a nemzetközi szerződésekben foglalt kötelezettségek teljesítésének, valamint a polgári és az állami légiközlekedés együttműködésének továbbfejlesztése céljából alkotott törvény.

44/2005. (V. 6.) FVM–GKM–KvVM együttes rendelet a mező- és erdőgazdasági légi munkavégzésről

Általános rendelkezések

1. § E rendeletet a Magyarország területén, valamint annak légterében végzett mezőgazdasági repülésre, továbbá az azzal összefüggő tevékenységekre kell alkalmazni.

BEPORZÓ ROVAROK FONTOSSÁGA

A méhészet ősi mesterség, mely végigkíserte az emberiség fejlődési folyamatát. Fő célja az élelemszerzés.

Albert Einstein egyszer azt mondta: „Ha a méhek kipusztulnak, 4 évre rá az emberek is követik őket.”

A természet egy örök körforgás, ha bármely szakasza kiesik, felborul a rendszer, vagyis az ökoszisztémában beláthatatlan következményeket okozna.

A méhek kulcsfontosságú szerepet játszanak a mezőgazdaságban, ezáltal az élelmiszertermelésben. A táplálkozásunk szempontjából fontos zöldségek, gyümölcsök és a gazdasági növények közel 70-80 %-a állati beporzású. A beporzó munkájukkal segítik a zöldségek, gyümölcsök, egyes szántóföldi kultúrák termését, illetve

egyéb növények termékenyülését, ezáltal termésnövekedését. Ezen kívül a gyógynövények, teafélék, fűszerek is az állati beporzás által válnak termővé. Igaz a beporzás nemcsak a beporzó rovarok segítségével történik, hanem szél által történő beporzással is.

Ezen kívül fontos szerepük van az egészség megőrzésében, az egészséges táplálkozásban, illetve a szépségápolásban is.

A méhek által termelt méz:

- csökkenti a gyulladást,
- fertőtlenítő hatású, ezáltal gyorsítja a sebek gyógyulási folyamatát,
- immunerősítő,
- a benne lévő antioxidánsoknak köszönhetően regenerálja a bőrt.

A méhek által termelt termékek:

A méhviasz felhasználási területei:

- ajándéktárgyak,
- bútorápolási, bőrápolási cikk (vízlepergető hatás),
- kozmetikai cégek.

A virágpor felhasználási területei:

- élelmiszeripar,
- gyógyszeripar.

A méhpempő felhasználási területei:

- orvostudomány (kutatások folynak a rákgyógyítás területén), gyógyszeripar,
- kozmetikai cégek.

A propolisz felhasználási területei:

- gyógyszeripar.

A beporzó rovarok

Körülbelül 20 ezer méhfaj él a Földön, amiből bizonyos fajok sajnos komoly veszélyben vannak. Számos oka van:

- telekommunikációs eszközök sugárzása,
- permetező szerek,
- csávázószerek: pl.: neonikotinoid és fipronil tartalmú rovarirtó szerek jelentős méhpusztulás Braziliában.

Két ágazat kapcsolati lehetőségei – függnek egymástól, egymástól elválaszthatatlanok

A beporzó rovarok fontos részei a természetnek. Ha a számuk jelentős mértékben megfogyatkozik, jelentős következményekkel jár, vagyis felborul a természeti egyensúly. Az idők során az szélbeporzású növények nagymértékben háttérbe szorultak a rovarbeporzású növényekkel szemben. Oka, hogy rovarmegporzás által biztosabb, illetve nagyobb mennyiségű virágpor jut egy-egy növényről a másikra, illetve ez közvetlenül a bibére kerül, szemben a szélbeporzás esetén történő véletlenszerű és szórt mennyiségű virágporral szemben.

A beporzó rovarok munkáját emberi erőforrás igénybevételével pótolni csak igen költségesen, és körülményesen lehetne. Vannak rá próbálkozások már Kínában.

A beporzó rovarok közé tartoznak

A hártáásszárnyúak rendjéből:

- poszméh-fajok,
- művészméh-fajok,
- bundásméh-fajok,
- földiméh-fajok,
- vadméhfajok,
- házasított házi méh,
- fémdarazsak,
- kaparódarazsak (bányászdarazsak).

A lepkék rendjéből:

- nappali lepkék,
- molylepkék,
- éjjeli lepkék.

A bogarak rendjéből:

- díszbogarak,
- virágbogarak,
- cincérfajok.

A kétszárnyúak rendjéből:

- zengőlegyek,
- pöszörlegyek (szegélyes pöszörleget, gyapjaslegyek).

Mi veszélyezteti a beporzókat?

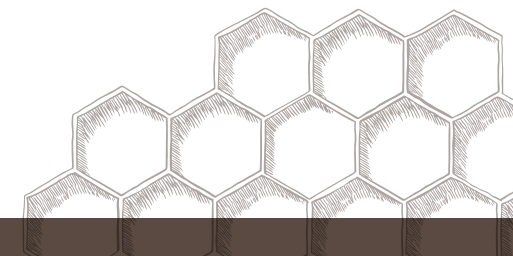
A mai rohamosan fejlődő világban egyre több tényező jelent veszélyt a beporzó rovarokra. Ilyenek például:

- a nagytáblás monokultúrák,
- csökkent a növényfajok diverzitása adott területen,
- aszályos nyári időjárás miatt eltűntek a tarlóhántás után megjelenő különböző virágzó növények,
- különböző növényvédő szerek feleltelen és helytelen használata,
- növényvédelmi technológiák helytelen alkalmazása,
- a neonikotinoid csávázószerek terjedése,
- invazív fajok terjedése,
- betegségek (pl.: nyúlós költésrothadás), kártevők (pl.: varroa atka) megjelenése,
- klímaváltozás,
- rádió adó-vevő tornyok, és információ technológia fejlődése (5G hálózatok),
- a méhésztudomány sajnos „felhígulása”.

Méhlegelő sokrétű lehetőségei, miért előnyösek mind a két ágazat számára

Mi is a méhlegelő? Olyan földterület, amelyet szándékosan hagynak vagy telepítenek be változatos virágos növényekkel, hogy táplálékot és élőhelyet biztosítsanak a beporzó rovarok számára. Ezzel a lehetőség nemcsak a beporzó rovarok számára hasznos, hanem ezen túl:

- hozzájárul az ökoszisztéma változatos és egészséges fenntartásához - biológiai sokféleség,
- koncentrálni lehet a mezőgazdasági növények köré a beporzó rovarokat nagyobb terméshozam elérése céljából,
- koncentrálni lehet a gyümölcsösök köré a beporzást segítő rovarokat,
- vonzzák a többi jótékony rovar, ezzel segítve a kártevők elleni természetes védelmet,
- talajjavító hatás,
- vadkármegelőzési, illetve csökkentési célt is szolgálhat.

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
Mezőgazdasági Genetikai Erőforrások Igazgatóság

1024 Budapest, Keleti Károly u. 24.
portal.nebih.gov.hu
ugyfelszolgalat@nebih.gov.hu
+36 1 336 9000

